

Paraules d'agraïment amb motiu del Premi d'Honor de les Lletres Catalanes*

En aquest moment, l'única cosa que puc dir és gràcies. Gràcies a Òmnium Cultural i al jurat que ha tingut la generositat de concedir-me el premi més important dels Països Catalans. Gràcies al meu estimat amic Damià Pons, que acaba de pronunciar unes paraules excessives des de molts punts de vista, però que no puc amagar que m'arriben al cor. Gràcies als centenars de persones d'arreu del món que amb motiu d'aquest premi m'han fet i em fan arribar la seva amistat i el seu afecte, de paraula, per telèfon, per missatges de mòbil, per correu electrònic, per internet, per carta o a través dels mitjans de comunicació social. Gràcies a tots vosaltres, que us heu volgut fer presents en aquest acte solemne, d'una manera especial als qui heu volgut venir de Mallorca, de Menorca, d'Eivissa, de Formentera, de Castelló, de València, d'Alacant, de la Catalunya del Nord, de París i dels indrets més variats del Principat, i als molts altres que sé que hi són en esperit o que ens seguiran a través de la televisió, de la ràdio o de la premsa, que m'han tractat fins ara amb una magnanimitat poc habitual, que agraeixo de debò, i que m'han donat un relleu i una projecció que certament no mereixo.

D'una manera ben especial, deixeu-me donar les gràcies als meus pares, que ja no són entre nosaltres, i a la meva família, a tots els mestres que he tingut al llarg de la meua vida i a les nombroses institucions amb les quals he estat en contacte i que m'han permès de desenvolupar una activitat incessant, sovint amagada i fins i tot clandestina, a favor de la nostra llengua i de la nostra cultura. No cal dir que he de fer un esment especial de Montserrat, un monestir que uneix la catalanitat i la universalitat, en el qual des de fa gairebé cinquanta anys he après a servir els altres i a treballar en la lluita pels drets humans i els drets dels pobles. M'agradaria expressar, ben en concret, tot el que dec als darrers abats del monestir. El pare Gabriel M. Brasó m'hi va acollir i em va donar l'oportunitat d'anar per primera vegada a Alemanya, on se'm van obrir les portes d'un món molt diferent del de la dictadura franquista i on sobretot vaig entrar en contacte amb una llengua i una cultura que em permetien de completar la formació essencialment francesa que fins aleshores havia tingut. El pare Cassià M. Just, que m'havia iniciat en la vida monàstica com a mestre de novicis, em va confiar, quan tot just tenia vint-i-nou anys, la direcció de les Publicacions de l'Abadia de Montserrat, una tasca difícil i sovint ingrata, però alhora engrescadora i plena de compensacions. El pare Sebastià M. Bardolet em va confiar la custòdia de l'immens fons de l'arxiu de l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya, nascuda precisament en aquest Palau, que la família Patxot ens va cedir el 1991 i que hem pogut posar a l'abast dels estudiosos quan semblava que ja s'havia perdut definitivament per a Catalunya després del trasbals de la guerra civil i de les desavinences entre Rafael Patxot i els responsables de l'Orfeó Català. Finalment, l'actual abat Josep M. Soler ha mostrat sempre un interès no gens dissimulat pel món de la cultura, pel diàleg entre la cultura i la fe i per la projecció internacional de les nostres activitats. He d'agrair la seva presència en

Catalunya. La crisi que ens tenalla des de tants cantons ha tingut uns efectes clarament negatius en el món de la cultura i ben en concret en el sector del llibre i de les revistes, el món en el qual em moc d'una manera especial. Si les administracions i la societat civil no fan un esforç seriós i continuat per defensar amb intel·ligència i amb tenacitat els guanys d'aquestes darreres dècades, correm el perill que la nostra infraestructura cultural es desfaci com una mitja i que retrocedim fins a uns extrems dels quals potser no podríem recuperar-nos mai més. És urgent que tothom sigui conscient de les dificultats i dels reptes que ens assetgen, que no pensem que tot està resolt pel simple fet que hi ha llibertat per a tota mena d'iniciatives i que tot funciona sense l'esforç de ningú, que mirem de rendibilitzar els escassos recursos de què disposem i que massa sovint serveixen per a muntar focs d'encenalls, si no s'esmunyen –com passa massa sovint arreu de l'estat– per clavegueres inqualificables i que ens fan avergonyir com a ciutadans responsables i que creiem en els valors de la democràcia, de l'ètica i de la solidaritat.

Deixem-ho aquí per avui. Malgrat totes les maltempsades, sóc optimista respecte al futur de la nostra llengua i de la nostra cultura, a les quals he dedicat tots els meus afanys durant tota la vida. El premi que rebo –i que accepto amb goig pensant que no és meu sinó de tots els qui m'han envoltat i m'han donat suport de tantes maneres, fins i tot sense saber-ho– m'estimula a continuar treballant, a continuar defensant amb les ungles i amb les dents els nostres valors i els nostres drets massa sovint conculcats –sempre amb respecte envers tothom i sense escarafalls inútils, seguint la màxima llatina *fortiter in re, suaviter in modo*–, i a estudiar i divulgar la nostra llengua, la nostra literatura i la memòria històrica d'unes èpoques que hi ha qui voldria esborrar del mapa i donar per inexistents. Estic segur que tots plegats continuareu ajudant-m'hi. Moltes, moltíssimes gràcies.

* Parlament de Josep Massot i Muntaner fet el 13 de juny de 2012, al Palau de la Música Catalana de Barcelona.